

بررسی سوشال فای فارکستر

با رشد دنیای کریپتو، دامنه فعالیت فناوری نوظهور بلاک چین صرفاً به بیت کوین و رمزارزهای عادی محدود نشده، بلکه امروزه شاهد مفاهیم جدیدی در این صنعت هستیم که در نوع خود کم نظیر هستند؛ یکی از این مفاهیم **سوشال فای (SocialFi)** نام دارد که ترکیبی از سیستم مالی و فضای مجازی غیرمتمرکز بوده و برای ارائه خدمات بهتر به کاربران در حوزه وب 3 (Web 3) ایجاد شده است. با توجه به این واقعیت که بیش از نیمی از جمعیت جهان روزانه حداقل 2 و نیم ساعت از زمان خود را به گشت و گذار در رسانه‌های اجتماعی Web 2 اختصاص داده‌اند، مطمئناً ظهور چنین مفهومی می‌تواند سرعت قابل توجهی به پیشرفت استفاده از رمزارزها، توکن‌های غیرمتملی (NFT)، متاورس و دیفای بیخشد.

یکی از پروژه‌های محبوب حوزه سوشال فای که اخیراً توجهات بسیار زیادی را به سمت خود جلب نمود، **فارکستر (Farcaster)** نام دارد که در اصل پروتکلی برای ساخت اپلیکیشن‌های اجتماعی **غیرمتمرکز** بوده و توانسته است سطح خوبی از عدم تمرکز را ارائه نماید. با توجه به اهمیت روزافزون پروژه‌های سوشال فای، ما این مقاله از **بلاگ کیف پول من** را به معرفی جامع سوشال فای فارکستر اختصاص داده‌ایم و اگر شما هم در این زمینه کنجکاو هستید، تا انتهای این مطلب با ما همراه باشید.

مروری کوتاه بر مفهوم سوشال فای (SocialFi)

پیش از آن که بتوانیم فارکستر را به عنوان یکی از نمونه‌های موفق [سوشال فای \(SocialFi\)](#) معرفی کنیم، ضرورت دارد یک قدم به عقب برگشته و مروری کوتاه بر مفهوم خود سوشال فای داشته باشیم تا با دستیابی به درک صحیح‌تر از این بخش خاصی که به دنیای کریپتوکارنسی اضافه شده است، مفهوم و کاربردهای فارکستر را قابل فهم‌تر کنیم. سوشال فای دارای ساختار ترکیبی بوده که در آن دو حوزه فضای مجازی و سیستم مالی غیرمتمرکز با هم ترکیب شده‌اند و به بیان بهتر، در یک پروژه سوشال فای، شاهد تعامل بدون واسطه شبکه‌های اجتماعی با فناوری بلاک‌چین و ارزهای رمزپایه هستیم. این نوآوری جدید با توجه به ظرفیت بالایی که دارد، سرعت و کارایی بهتری به شبکه‌های اجتماعی بخشیده و همچنین نقش مهمی را در ارتقا محبوبیت دنیای کریپتو میان کاربران سرتاسر جهان برعهده گرفته است.

عدم تمرکز و همچنین عدم نیاز به واسطه‌های مالی را می‌توان دو ویژگی اصلی این مفهوم نوظهور به شمار آورد؛ طبیعتاً با توجه به عدم وجود واسطه‌ها در چنین پلتفرم‌هایی، کاربران به دلیل برخورداری از تعامل مستقیم با همدیگر متحمل پرداخت هزینه‌های غیرضروری و حاشیه‌ای به واسطه‌ها نخواهند شد و همین امر موجب کاهش و صرفه‌جویی در هزینه‌های مالی خواهد شد. مطمئناً این که کاربران بتوانند از فعالیت‌های اجتماعی خود به کسب درآمد بپردازند، رویای شیرینی بوده که با ظهور پروژه‌های سوشال فای به واقعیت پیوسته است. البته لازم به ذکر است، با توجه به این که عملکرد این سیستم مبتنی بر [بلاک‌چین](#) بوده مطمئناً سطح بالایی از شفافیت و امنیت را نیز در بر گرفته و کاربران به هنگام استفاده از آن نگرانی‌های خاصی از بابت عدم توزیع عادلانه درآمد نخواهند داشت.

آشنایی با سوشال فای فارکستر (Farcaster)

سوشال فای فارکستر را می‌توان یکی از SocialFi‌های محبوب به شمار آورد که در اصل نوعی پروتکل غیرمتمرکز برای ساخت اپلیکیشن‌های رسانه‌های اجتماعی [Web3](#) است. این واقعیت که شبکه‌ها و رسانه‌های اجتماعی امروزه به بخش جدایی ناپذیر زندگی و جامعه بشری تبدیل شده‌اند، بر کسی پوشیده نیست؛ اما مسئله اصلی موجود در این حوزه به متمرکز بودن پلتفرم این رسانه‌های اجتماعی مربوط می‌شود. در واقع کمپانی‌های بزرگی که در پس این پلتفرم‌ها قرار دارند، کلیه جنبه‌های زندگی کاربران از مدیریت داده گرفته تا حریم خصوصی آن‌ها را تحت کنترل داشته و هیچ چیز از دید آن‌ها پنهان باقی نمی‌ماند. با رشد نگرانی‌ها از به خطر افتادن حریم خصوصی کاربران در چنین پلتفرم‌هایی، رسانه‌های اجتماعی باز و غیرمتمرکز توجه کاربران را به

سمت خود جلب کرده است.

در این تحول و گذر از رسانه‌های اجتماعی متمرکز، فارکستر (Farcaster) نقش یک پروتکل کلیدی را برعهده گرفته و عملاً ایجاد برنامه‌های اجتماعی را تسهیل می‌کند تا به این صورت کاربران کنترل کاملی بر تعاملات خود داشته باشند. به بیان بهتر، هدف فارکستر ایجاد محیطی عاری از سانسور بوده که در آن کاربران کنترل کاملی بر داده‌ها و مخاطبان خود دارند. این پروتکل برای دستیابی به چنین هدفی از یک معماری **شبکه غیرمتمرکز (Decentralized Network)** بهره می‌برد که این امکان را برای کاربران فراهم می‌آورد تا نمودار اجتماعی خود را کنترل کرده و آن‌ها را قادر می‌سازد تا با استفاده از یک هویت واحد با چندین برنامه در شبکه تعامل داشته باشند. برای درک بهتر نحوه عملکرد فارکستر یک پلتفرم یکپارچه را تصور کنید که در آن کلیه شبکه‌های اجتماعی نظیر فیسبوک، اینستاگرام و ایکس (توییتر سابق) تحت پوشش قرار گرفته و کاربران با یک شناسه غیرمتمرکز (Decentralized ID) می‌توانند به کلیه آن‌ها متصل شوند. این بدان معناست که حتی اگر هر یک از این اپلیکیشن‌ها محدودیت‌هایی را اعمال نماید، کاربران همچنان هویت خود را حفظ کرده و می‌توانند اتصالات خود را به برنامه‌های جایگزین در شبکه منتقل نمایند. وجود چنین ویژگی سبب می‌شود تا کنترل نهادهای متمرکز به حداقل ممکن رسیده و کاربران استقلال اجتماعی خود را به دست آورند. البته ناگفته نماند که سوشال فای فارکستر یک **پلتفرم منبع باز (Open Source)** بوده و امکان ساخت برنامه‌های کاربردی با اتصال به API و برنامه‌های دیگر را نیز در دسترس کاربران قرار می‌دهد. وجود چنین قابلیت‌هایی به توسعه‌دهندگان کمک می‌کند تا بتوانند با استفاده از داده‌های عمومی موجود در شبکه، عملکرد نرم‌افزارهای خود را بهبود بخشند. به طور خلاصه، مفهوم پروتکل اجتماعی غیرمتمرکز یک مفهوم جدید بوده که در صورت فراگیر شدن می‌تواند قاعده بازی را تغییر داده و این امکان را برای کاربران فراهم می‌سازد تا زندگی آنلاین خود را شخصاً اداره کرده و آن‌ها را از کنترل‌های موجود در پلتفرم‌های متمرکز آزاد می‌سازد.

تیم توسعه دهنده سوشال فای فارکستر

تیم توسعه دهنده سوشال فای فارکستر

فارکستر حاصل تلاش یک تیم سه نفره بوده که از سابقه و نفوذ خوبی در دنیای کریپتو کارنسی برخوردار هستند. اولین عضو این تیم، شین داسیلوا (Shane da Silva) نام دارد که قبلاً به عنوان مدیر مهندسی زیرساخت در **کوین بیس (Coinbase)** فعالیت داشته و در حال حاضر نیز مسئولیت مهندسی نرم افزار فارکستر را برعهده گرفته است. عضو دوم این تیم وارون سرینیواسان (Varun Sirivasan) است که عموماً در دنیای کریپتوکارنسی از وی هم به عنوان یک فرشته سرمایه گذار و هم به عنوان یک سازنده پروژه یاد می شود. وی سابقه فعالیت در Coinbase، SoundFocus و Microsoft را داشته و ابزارهای کاربردی را به این پلتفرمها اضافه کرده است.

عضو سوم این تیم نیز دن رومرو (Dan Romero) است که همچون سایر اعضای این تیم سابقه کار در کوین بیس را داشته و از او به عنوان یکی از افرادی یاد می شود که نفوذ بالایی در کوین بیس دارند. رومرو که در لس آنجلس زندگی می کند همواره توجه ویژه ای به کمک به شرکت های فناوری که در مراحل اولیه رشد قرار دارند، داشته و همچون سرینیواسان به عنوان یک سرمایه گذار فرشته نیز شناخته می شود. همان طور که از سوابق اعضای این تیم روشن است، این افراد در کوین بیس با همدیگر آشنا شده و ایده اولیه ساخت سوشال فای فارکستر در چنین فضایی کلید خورده است. ایده اولیه فارکستر این بود که کاربران بتوانند هویت اجتماعی خود را در میان برنامه ها جابجا کرده و توسعه دهندگان نیز بتوانند برنامه هایی با ویژگی های جدید در شبکه بسازند.

نتیجه چنین ایده‌ای در نهایت ایجاد پروتکلی بوده که کاربران به کمک آن می‌توانند پیام متنی کوتاه ارسال کرده، آدرس اتریومی خود را به آن متصل نموده، از [توکن‌های NFT](#) به عنوان تصویر پروفایل استفاده نمایند. این ایده جالب در نهایت توجه بسیاری از سرمایه‌گذاران دنیای کریپتو نظیر Ansa، Offline Venture، Volt Capital، Elad Gil، Capital Rabbit، Standard Crypto، Capital Scalar، Capital و غیره را به سمت خود جلب کرده به طوری که این پروژه توانست در دور اول جذب سرمایه به حمایت 30 میلیون دلاری دست پیدا کند. در واقع امروزه بسیاری از سرمایه‌گذاران متوجه شده‌اند که سرمایه‌گذاری بر روی جنبه‌های نوظهور دنیای کریپتو در کنار خرید بیت کوین و سرمایه‌گذاری بر روی رمزارزهای دیگر، سود بسیار خوبی را در پی خواهد داشت.

مزایای استفاده از سوشال فای فارکستر

شاید این سوال را از خود بپرسید که ساخت یک اپلیکیشن بر روی فارکستر دارای چه مزایایی است که سبب شده تا ظهور این پروژه، جنجال بسیار زیادی در دنیای کریپتو ایجاد کند؟ پاسخ این سوال به شرح زیر است:

- **ارائه انعطاف‌پذیری بهتر برای کاربران:** فارکستر با ادغام ENS کاربران را قادر می‌سازد تا چندین نام کاربری را اتخاذ کنند که طبیعتاً چنین امری فرآیند ورود را ساده‌تر کرده و پایگاه کاربری متنوع‌تر و گسترده‌تری را برای توسعه‌دهندگان فراهم می‌آورد.
- **برخورداري از دامنه جهانی:** سوشال فای فارکستر کلیه داده‌های کاربران را در یک شبکه انعطاف‌پذیر از سرورها به نام «Hubs» ذخیره می‌کند که از ثبات قابل توجهی برخوردار بوده و حتی در صورتی که سرورها از کار افتند نیز داده‌ها همچنان در دسترس باقی خواهند ماند. این رویکرد منحصر به فرد طبیعتاً استحکام شبکه را افزایش داده و جریان اطلاعات را ساده‌تر می‌کند.
- **مدیریت کارآمد داده‌ها:** چالش‌های حجم داده‌های ذخیره شده از مشکلاتی بوده که رسانه‌های اجتماعی Web 2 همواره با آن دست و پنجه نرم می‌کنند به همین علت فارکستر به سراغ یک رویکرد اجاره‌ای برای داده‌ها رفته و با پرداخت هزینه برای ذخیره‌سازی، میزان هزینه‌ها را به حداقل ممکن می‌رساند و از این طریق کارایی شبکه را بهبود می‌بخشد که نتیجه اتخاذ چنین سیاستی چیزی جز ارتقا سطح سلامت کلی شبکه نخواهد بود.

نحوه کار سوشال فای فارکستر به چه صورت است؟

فارکستر از یک معماری ترکیبی متشکل از سیستم‌های آن‌چین و آف‌چین بهره می‌برد تا از این طریق یک محیط سازگار و کارآمد را فراهم نماید. در این بخش از معرفی سوشال فای فارکستر به سراغ اجزای آن خواهیم رفت تا از این طریق با نحوه عملکرد این پروتکل غیرمتمرکز بهتر آشنا شوید:

قراردادهای رجیستری (Registry Contracts)

فارکستر نوعی قراردادهای غیرقابل ارتقا با عمر محدودی را ایجاد می‌کند که از طریق راهکار لایه OP Mainnet 2 به صورت آن‌چین بر روی اتریوم مستقر می‌شوند. این قراردادها برای سه عملکرد اصلی زیر استفاده می‌شوند:

- شناسه رجیستری به منظور ایجاد جفت کلید برای حساب‌های جدید فارکستر متصل شده به آدرس اتریومی آن‌ها
- ذخیره‌سازی فهرست قراردادها به منظور اجاره و ردیابی واحدهای ذخیره‌سازی اختصاص داده شده برای هر حساب با هزینه سالانه
- ثبت کلید که این امکان را برای کاربران فراهم می‌آورد تا دسترسی مالکیت حساب به نوشتن و امضا کردن پیام از طرف خود را حذف نمایند.

هاب‌ها (Hubs)

هاب‌ها سرورهایی هستند که مسئولیت **هش کردن** پیام‌ها و تأیید امضای آن‌ها در برابر قراردادهای رجیستری را برعهده گرفته‌اند. پس از تأیید اعتبار، کلیه پیام‌ها در مجموعه‌هایی ذخیره می‌شوند و به منظور تکثیر داده‌های موجود به سایر هاب‌های شبکه ارسال می‌گردند. پیاده‌سازی آف‌چین و خارج از زنجیره این سرورها امکان دسترسی سریع و قابل اعتماد به داده‌ها را در هر زمانی برای توسعه برنامه‌ها فراهم می‌نماید. وجود چنین قابلیت‌هایی به توسعه‌دهندگان اجازه می‌دهد تا برنامه‌های خود را متناسب با اولویت کاربران سفارشی نمایند.

نام‌های کاربری (Usernames)

نام‌های کاربری همان طور که در شبکه‌های اجتماعی معمولی به منظور شناسایی اکانت‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرند، در سوشال فای فارکستر نیز از همان قابلیت برخوردار هستند. البته لازم به ذکر است که فارکستر از دو نوع مختلف ENS پشتیبانی می‌کند:

- **Fnames**: نام‌های ENS خارج از زنجیره که رایگان بوده و به وسیله خود فارکستر صادر می‌شوند.
- **ETH names**: دامنه‌های آن‌چین که به وسیله خود کاربر کنترل شده و از برنامه‌های کاربردی ساخته شده در [شبکه اتریوم](#) پشتیبانی می‌کنند.

وجود این دو نوع ENS کاربران را قادر می‌سازد تا حساب‌های خود را سفارشی کرده و تجربه کاربری شخصی‌سازی شده و سهولت شبکه‌سازی با سایر کاربران را به ارمغان می‌آورد.

برنامه‌های اجتماعی ساخته شده بر روی فارکستر

با وجود آن که مدت زمان بسیار زیادی از معرفی پروتکل سوشال فای فارکستر نمی‌گذرد؛ اما این پروتکل منبع باز به خوبی توانسته است جایگاه خود را در میان توسعه‌دهندگان تثبیت نماید و برنامه‌های اجتماعی Warpcast، Paragraph و Kiwi News نمونه‌هایی برای اثبات چنین ادعایی هستند که در ادامه با هر یک از آن‌ها بیشتر آشنا می‌شویم:

- **Warpcast**: یک برنامه شبکه اجتماعی web3 با رابط کاربری مشابه X (توئیتر سابق) است که در دو نسخه تحت وب و اپلیکیشن در دسترس کاربران قرار گرفته است. کاربران با استفاده از این شبکه اجتماعی می‌توانند پست‌هایی را به اشتراک گذاشته، با سایر

کاربران تعامل داشته باشند یا توکن‌های غیرمثلی (NFT) خود را به نمایش گذاشته و حتی فعالیت‌های آن‌چین خود را در بخش فید بررسی کنند.

- **Paragraph:** پاراگراف نیز یک پلتفرم فعال در حوزه انتشار اخبار غیرمتمرکز بوده و دارای عملکردی مشابه Substack در web 2 دارد؛ اما قابلیت‌های پاراگراف بسیار بیشتر از Substack است. در واقع پاراگراف این امکان را برای کاربران فراهم می‌آورد تا محتوای خود را به طور کامل سفارشی‌تر نمایند. عملکردی که پاراگراف را از سایر پلتفرم‌ها متمایز ساخته است به قابلیت‌های آن در حوزه عضویت در گروه‌های فعال در حوزه NFT، راه‌اندازی توکن و ادغام مستقیم با نمودار اجتماعی در فارکستر مربوط می‌شود.
- **Kiwi News:** کیوی نیوز یک dApp رسانه رمزنگاری بوده که کاربران در آن می‌توانند با استفاده از مجوزهایی در انجمن NFT شرکت نمایند. این کاربران با انتشار ویدئو و مقاله‌های خبری با سایر کاربران در تعامل باشند.

نحوه ساخت یک پروژه بر روی پروتکل فارکستر

حال که با نحوه عملکرد پروتکل سوشال فای فارکستر و پروژه‌های آن بیشتر آشنا شدید، باید به سراغ این که چگونه می‌توان برنامه‌های غیرمتمرکز رسانه اجتماعی را بر روی فارکستر ساخت برویم. در قدم اول باید هدف اصلی برنامه‌ای که قصد ساخت آن را دارید مشخص کنید؛ منظور از هدف اصلی برنامه مشکلی است که برنامه سعی در حل آن دارد. به عنوان مثال u3 یک dApp بوده که به منظور جمع‌آوری داده‌ها از پلتفرم‌هایی همچون پروتکل فارکستر و لنز طراحی شده است یا برنامه Builder مثال دیگری بوده که در اصل یک ابزار حاشیه نویسی و تعامل با پست‌های فارکستر و Warpcast است.

قدم بعدی به راه‌اندازی یک محیط توسعه اختصاص یافته که برای این منظور باید چندین کار کلیدی نظیر راه‌اندازی [قراردادهای هوشمند](#)، کتابخانه‌های ضروری و مواردی از این دست را انجام دهید. البته توسعه‌دهندگان به منظور تجربه بهتر توسعه می‌توانند به جای طراحی یک برنامه از مراحل صفر و مقدماتی از راه‌حل‌های جامع Web 3 موجود در پروتکل فارکستر بهره ببرند و مسلماً استفاده از قالب‌های قرارداد هوشمند نسل سوم وب نقش کلیدی را در تسهیل توسعه dAppها ایفا می‌نماید.

پروتکل فارکستر؛ شکل دهنده آینده رسانه‌های اجتماعی غیرمتمرکز!

ما در این مقاله از بلاگ کیف پول من پای خود را یک قدم بالاتر از روند عادی تریدهای روزانه، [خرید اتریوم](#) و سرمایه‌گذاری بر روی سایر ارزهای رمزیابه گذاشته و تلاش نمودیم تا شما را با یک مفهوم نوظهور در دنیای کریپتوکارنسی، یعنی سوشال فای فارکستر بیشتر آشنا کنیم. ماهیت غیرمتمرکز پروتکل Farcaster این امکان را برای کاربران فراهم می‌آورد تا شخصا نمودار اجتماعی خود را کنترل کرده و همچنین این اجازه را به توسعه‌دهندگان می‌دهد تا از منابع موجود برای ساخت برنامه‌های موردنظر خود بهره ببرند. سیستم هویت واحد موجود در فارکستر سبب می‌شود تا امکان کنترل و سانسور داده‌ها که در پلتفرم‌های متمرکز رایج است برای همیشه از بین رفته و کنترل بهتری بر روی حریم خصوصی خود داشته باشند. نظر شما در ارتباط با پروتکل فارکستر چیست؟ آیا سوشال فای‌ها می‌توانند جایگزین رسانه‌های اجتماعی web 2 گردند؟